

Toelichting

Bij het portfolio kindvriendelijke steden en gemeenten

Jury kindvriendelijke steden en gemeenten

Steden en gemeenten die streven naar het behalen van het label Kindvriendelijke Steden & Gemeenten dienen bij de jury een portfolio in. Een toelichting bij de verschillende elementen van dit portfolio vind je in deze nota.

Praktisch

Het portfolio bezorg je ten laatste op 21 februari 2024 aan het secretariaat van de jury: jimmy.wertelaers@bataljong.be.

Na de indiendatum neemt de jury de portfolio's door en formuleert ze een aantal vragen. In de week van 22 april 2024 krijg je de kans om in een gesprek met de jury een antwoord te formuleren op deze vragen. De stad of gemeente vaardigt naar dit gesprek een zelf samengestelde delegatie af. Ook externen kunnen deel uitmaken van de delegatie. Na het gesprek buigt de jury zich over het volledige dossier (portfolio en gesprek) en beslist ze om het label al dan niet toe te kennen. Deze beslissing wordt gemotiveerd in een deliberatieverslag en aan het lokaal bestuur bezorgd.

De labeluitreiking vindt plaats in juni 2024. De toekenning van het label door de jury en de aanvaarding ervan door het gemeentebestuur houdt een bijzonder engagement in. Het label is meer dan een mooi bord aan de gevel van het gemeentehuis.

Waarom een toelichting?

Deze toelichting heeft als doel om lokale besturen te ondersteunen bij het uitwerken van het portfolio. Per (deel)criterium uit het portfolio vind je enkele kapstukken, insteken, voorbeelden die je kunnen helpen bij het vormgeven van het portfolio. Je kan je hierdoor laten inspireren, maar de focus binnen elk (deel)criterium bepaal je zelf. Ga voldoende concreet in hoe je elk (deel)criterium invult, zodat de jury een duidelijk beeld heeft waarvoor de gemeente staat en waar je in de toekomst nog naartoe wil.

Ongeacht welk traject een lokaal bestuur doorlopen heeft of in welke context men werkt aan kindvriendelijkheid, de jury zal alle voordrachten tot het behalen van het label toetsen aan deze criteria.

Een kindvriendelijk beleid, voor wie?

Een kindvriendelijk beleid is er ten voordele van alle inwoners, ook van kinderen en jongeren in kwetsbare contexten. Een beleid dat vertrekt vanuit kinderrechten zorgt dat geen enkel

kind en geen enkele jongere uit de boot valt. Hun belangen en meningen/perspectieven worden meegenomen in alle beslissingen die een stad of gemeente neemt en er oog is voor hun noden en ontwikkeling.

In termen van leeftijd heeft het Kinderrechtenverdrag betrekking op alle kinderen en jongeren van 0 tot 18 jaar. Een strategie kindvriendelijkheid houdt dus minstens rekening met de noden, belangen en actorschap van kinderen en jongeren vanaf de geboorte tot en met 18 jaar. Deze leeftijdsgrenzen zijn relatief. Problemen en thema's zijn vaak complex en overschrijden leeftijdsgrenzen. Een stad of gemeente die kindvriendelijk beleid wil maken, kan dus flexibel met deze onder- en bovengrens omgaan volgens de lokale context en thema's die er spelen. Denk hierbij bijvoorbeeld aan beleid rond prenatale opvolging of jeugdwerkloosheid.

Het label beloont het engagement om continu aan kindvriendelijkheid te werken

Kindvriendelijkheid is een dynamisch, veranderlijk proces waarin er steeds nieuwe aspecten en uitdagingen naar boven komen. Ook noden en belangen veranderen immers. Dit heeft een impact op hoe de rechten van het kind geconcretiseerd (moeten) worden. Kinderrechten vormen de na te streven norm, maar steeds binnen de reële context. Er is niet één recept om kinderrechten te vertalen en te operationaliseren. Kinderrechten vormen bovendien niet enkel een reflectiekader of maatstaf voor de huidige context, maar ook om te komen tot een gewenste of meer ideale situatie.

De jury bekroont met het label het proces dat lokale besturen opzetten, de inspanningen die men levert om kindvriendelijk beleid te maken en de resultaten van dat proces en die inspanningen. Kindvriendelijkheid werpt slechts vruchten af mits een engagement op lange termijn van vele stakeholders binnen het lokale beleid. De bekroning van zo'n engagement met een label, doet terecht verwachtingen toenemen ten aanzien van het beleid. Werken aan kindvriendelijk beleid stopt niet met het ontvangen van het label, het is een engagement op lange termijn.

De criteria in het portfolio

Aan volgende criteria toetst de jury de portfolio's van steden en gemeenten:

- CRITERIUM 1: Draagvlak
- CRITERIUM 2: Analyse als basis van beleid
- CRITERIUM 3: Participatie van kinderen en jongeren staat centraal
- CRITERIUM 4: Interactie met andere belanghebbenden
- CRITERIUM 5: Strategisch beleid tot op actieniveau

Elk criterium is onderverdeeld in aan te tonen deelcriteria. We verwachten dat steden en gemeenten hun eigen klemtonen en nuances leggen. Het portfolio weerspiegelt het eigen traject van elke gemeente.

Achtergrondinformatie over het afgelegde traject

Waarom wil de jury een beeld krijgen van hoe de stad/gemeente het traject aangepakt heeft, en welke tools, expertise hierbij gebruikt werden?

Veel steden en gemeenten die een traject naar kindvriendelijkheid afleggen, doen dit niet alleen. Ze werken samen met andere steden en gemeenten, laten zich begeleiden of coachen en maken gebruik van bepaalde tools en methodieken. De stad of gemeente krijgt hier de mogelijkheid om de aanpak van het traject kort te beschrijven. Het is niet nodig om contracten, tools of gebruikte methodieken in bijlage op te nemen.

CRITERIUM 1: Draagvlak

Waarom is draagvlak voor de jury hét criterium dat bepaalt of een dossier ontvankelijk is of niet?

Via het criterium 'draagvlak' bepaalt de jury de ontvankelijkheid van het dossier. Oordeelt de jury dat dit criterium niet of onvoldoende ingevuld wordt, dan, neemt ze de voordracht van het portfolio verder niet in overweging.

Een breed draagvlak voor kinderrechten en kindvriendelijkheid – politiek, ambtelijk, bij het maatschappelijk middenveld, inwoners, kinderen en jongeren - vormt de kern van een Kindvriendelijke Stad of Gemeente. Wanneer een kindvriendelijke visie slechts bij enkelen leeft, zal kindvriendelijkheid nooit voldoende ingebed worden in (het beleid van) de stad of gemeente.

Een voldoende groot draagvlak zal bovendien noodzakelijk blijken om aan de volgende criteria te voldoen.

Wat verstaat de jury onder 'draagvlak'?

De stad of gemeente toont aan dat er een voldoende breed draagvlak is om op lange termijn te werken aan kindvriendelijkheid.

In een Kindvriendelijke Stad of Gemeente zijn kinderen volwaardige deelnemers aan de samenleving. Maatregelen van velen hebben een invloed op het leven van kinderen en jongeren (denk onder andere aan onderwijs, mobiliteit, ruimtelijke planning, hulpverlening, gezondheid, milieu of vrije tijd). In een Kindvriendelijke Stad of Gemeente houdt men dan ook rekening met de belangen en rechten van kinderen en jongeren in het volledige beleidsproces en binnen alle beleidsdomeinen.

Welke deelcriteria van draagvlak dien je aan te tonen?

1.1. Toon aan dat er een breed draagvlak en engagement bestaat, zowel politiek als ambtelijk, waarbij het lokale beleid kinderrechten en het Kinderrechtenverdrag als kompas hanteert.

Geef weer welke diensten op welke manier betrokken zijn bij het proces naar de lokale strategie kindvriendelijkheid.

Uit het portfolio moet blijken dat verschillende diensten, over beleidsdomeinen heen, betrokken zijn bij de uitwerking van een strategie kindvriendelijkheid. Het ontwikkelen en de uitvoering van de strategie kan geen zaak zijn van de vrijetijds- of jeugd-dienst alleen. De partnerschappen moeten minstens aansluiten bij de prioritaire thema's die het lokaal bestuur in het uitwerken van haar strategie kindvriendelijkheid, georiënteerd op kinderrechten, naar voor schuift. Meer diverse partners en netwerken zijn uiteraard een meerwaarde bij het uitwerken van een kindvriendelijk beleid. Een voorbeeld: wanneer uit analyse blijkt dat verkeersveiligheid bij kinderen en jongeren een aandachtspunt is binnen de stad of gemeente, verwacht de jury bijvoorbeeld dat de dienst mobiliteit en de lokale politie betrokken partners zijn bij het kindvriendelijk beleid.

Bijvoorbeeld

Het aantonen van het draagvlak kan op verschillende manieren. Er kan een engagementsverklaring 'kindvriendelijkheid' afgesloten zijn tussen de verschillende diensten, of er kunnen verslagen zijn van platforms, vergaderingen van andere diensten... waarin staat hoe kindvriendelijkheid ingebed wordt in de werking van het platform, de dienst.

Een collegebesluit met minstens volgende onderdelen, maakt het engagement formeel:

1. Mandaat voor de opvolging en uitvoering van de strategie kindvriendelijkheid

Wie krijgt binnen de stad/gemeente het mandaat en hoe ziet dit mandaat eruit?

Bijvoorbeeld

Welke toegang heeft de mandataris of hebben de mandatarissen tot het managementteam? Hoe wordt de mandataris of hoe worden de mandatarissen omkaderd (bv. werkgroep kindvriendelijkheid met vertegenwoordiging uit verschillende diensten)?

2. Toegewezen budget;

Budget(ten) vrijmaken en toewijzen kan op diverse manieren. Het gaat niet om de hoogte van het bedrag. Wel gaat het om het gegeven dat budgetten worden vrijgemaakt voor de strategie kindvriendelijkheid, en vooral dat er toegelicht wordt waarom men bepaalde keuzes maakt.

Bijvoorbeeld

Eén dienst of medewerker kan het mandaat krijgen om het budget voor kindvriendelijk beleid te beheren. Of de budgetten zijn verspreid over de verschillende diensten, betrokken bij de strategie kindvriendelijkheid.

3. Plaats in de beleidsplanning.

De stad of gemeente geeft weer hoe kindvriendelijkheid geïntegreerd wordt in de beleidsplanning en hoe kindvriendelijkheid een impact heeft op het strategisch beleid van de stad of gemeente.

Bijvoorbeeld

Kindvriendelijkheid kan een onafhankelijke strategische doelstelling in het meerjarenplan of een apart plandocument zijn. Of kindvriendelijkheid vormt transversaal de rode draad doorheen meerdere doelstellingen.

1.2. Toon aan hoe de centrale principes van kinderrechten en het Kinderrechtenverdrag hun uitwerking vinden in beleid en praktijk.

De principes kunnen toeleiden naar operationalisering (hoe). Het Kinderrechtenverdrag reikt hiervoor vier leidende principes aan:

1. Het principe van non-discriminatie (Artikel 2)
2. Het belang van het kind (Artikel 3)
3. Het recht op leven, overleven en ontwikkeling (Artikel 6)
4. Het recht gehoord te worden en ernstig te worden genomen (Artikel 12)

In het portfolio toon je aan hoe de stad of gemeente met haar strategie kindvriendelijkheid het bovenstaande kan realiseren. Een Kindvriendelijke Stad of Gemeente denkt na over:

- het belang en het waarom van kinderrechten,
- wat de principes betekenen voor het lokale beleid,
- wat het inhoudt om als beleidsmakers en –uitvoerders kinderrechten te implementeren.

1.3. Geef bondig weer wat de lokale visie op kindvriendelijkheid is, en toon via een collegebesluit aan dat de visie goedgekeurd werd.

In de visie vervat het lokaal bestuur de ambitie van de stad of gemeente op vlak van kindvriendelijkheid. Vragen die je kunnen helpen om de visie op te bouwen zijn:

- Wat wil de stad of gemeente betekenen voor haar jonge inwoners? Welke plek wil het lokaal bestuur geven aan kinderen en jongeren in de stad of gemeente?
- Welke kinderrechten staan het meest onder druk en verdienen prioritaire aandacht? Voor welke kinderen en jongeren staan rechten het meest onder druk?

1.4. Benoem de sterktes, de uitdagingen en de werkpunten die voor jouw stad of gemeente voorliggen op vlak van dit criterium. Geef aan hoe de gemeente/stad met deze informatie aan de slag gaat.

Gedurende het ganse proces heb je een inzicht gekregen in de gedragenheid van strategie/visie kindvriendelijkheid. Benoem waarin jullie als stad of gemeente goed zijn en welke uitdagingen er open liggen. Kortom, de sterktes en werkpunten op het gebied van draagvlak. Geef weer hoe je de komende zes jaar wil werken op basis van deze sterktes, uitdagingen en werkpunten. Hoe krijgt dit een vertaling in strategische doelstellingen, acties en een beleid rond kindvriendelijkheid?

CRITERIUM 2: Analyse als basis van beleid

Wat verstaat de jury onder 'analyse als basis van beleid'?

De stad of gemeente toont aan dat ze een brede analyse gebruikt als basis van haar beleid en lokale strategie rond kindvriendelijkheid.

Een strategie kindvriendelijkheid moet gebaseerd zijn op een grondige analyse van de lokale realiteit.

- Er is heel wat cijfermateriaal en data voorhanden op Vlaams, provinciaal en lokaal niveau.
- Er zijn heel wat actoren in een gemeente die een zicht hebben op verscheidene beleidsdomeinen en op effecten van beleid op kinderen en jongeren.
- En, last but not least, kinderen en jongeren hebben zelf een klare kijk op wat ze anders willen, wat er beter kan, wat hen interesseert en wat niet (zie criterium 3).

De stad of gemeente toont aan hoe dit materiaal gebruikt is om de strategie kindvriendelijkheid te bepalen.

Welke deelcriteria van analyse als basis van beleid dien je aan te tonen?

2.1. Geef een beeld van het profiel van de kinderen en jongeren die wonen en leven in de stad of gemeente, in al hun diversiteit, en van de leefwereld waarin diverse groepen kinderen en jongeren opgroeien in de stad of gemeente.

Om een kindvriendelijk beleid te voeren is het belangrijk dat wie instaat voor dit beleid, voldoende kennis heeft van en voeling heeft met de doelgroep. Weten wie de kinderen en jongeren in de stad of gemeente zijn, waarmee ze bezig zijn, waar ze graag komen en waar niet...

In het portfolio wordt door de indiener aangetoond dat er een goed zicht is op alle kinderen en jongeren die in hun stad of gemeente wonen, leven, komen. Het portfolio bevat geen overzicht van statistische gegevens, wel een analyse en interpretatie van de verzamelde gegevens.

Bijvoorbeeld

Dit kan gaan over de aanwezige subculturen (bv. de aanwezigheid van skaters, breakdancers,...), over plekken in de gemeente waar veel kinderen en/of jongeren wonen of komen (bv. door de opmaak van een speelweefselplan), over het jeugdwerkeraanbod (door een beeld te geven van de verschillende jeugdwerkverenigingen). Ook een blik op de samenstelling van de doelgroep kinderen en jongeren is belangrijk: In welke gezinstypes groeien kinderen op, hoe zit het met scholings- en tewerkstellingsgraad, hoe etnisch divers is de groep van kinderen en jongeren ...

Integreer bij het maken van dit beeld kruispuntdenken: Kinderen en jongeren worden nog te vaak enkel vanuit één identiteit benaderd: iemand is jong, iemand heeft een migratieachtergrond of iemand heeft een beperking. In realiteit heeft iedereen een meervoudige identiteit en zijn verschillende elementen verbonden met elkaar.

Zo zal je migratieachtergrond bijvoorbeeld invloed hebben op hoe je je beperking ervaart¹.

2.2. De leefwereld van kinderen en jongeren gaat heel breed en bestrijkt op die manier alle beleidsdomeinen in het lokale bestuur. Toon aan dat alle beleidsdomeinen binnen de stad of gemeente onderwerp vormen van analyse.

Het doel van kindvriendelijkheid is kinderen en jongeren volwaardig te laten deelnemen aan de samenleving, in al hun levensdomeinen (o.a. onderwijs, mobiliteit, ruimtelijke planning, welzijn, gezondheid, milieu, vrije tijd). Dit impliceert dat een stad of gemeente:

- zicht heeft op de noden en behoeften van kinderen,
- zicht heeft op de kansen en gebreken op vlak van kindvriendelijkheid binnen verschillende beleidsdomeinen,
- een strategie kindvriendelijkheid ontwikkelt via een analyse.

2.3. Hoe hebben de analyses van doelgroep en beleids- en levensdomeinen geleid tot bepaalde beleidskeuzes of acties? Hoe werden prioriteiten vastgelegd? Formuleer 1 of meerdere voorbeelden hoe analyse geleid heeft tot een beleidskeuze, en een actie die daaruit voortvloeide.

Analyses die gemaakt worden m.b.t. kindvriendelijkheid gaan per definitie breed. Via één of meerdere voorbeelden geeft de stad of gemeente inzicht in volgend proces:

- Het maken van brede analyses en daaruit de belangrijkste uitdagingen distilleren,
- Het juiste beleid enten op de geformuleerde uitdagingen,
- Acties uitwerken die het beleid vertalen naar de praktijk en die de uitdagingen aanpakken.

2.4. Benoem de sterktes, de uitdagingen en de werkpunten die voor jouw stad of gemeente voorliggen op vlak van dit criterium Geef aan hoe de gemeente/stad met deze informatie aan de slag gaat.

Gedurende het ganse proces heb je een inzicht gekregen in analysegegevens op verschillende beleidsdomeinen. Benoem waarin jullie als stad of gemeente goed zijn, welke uitdagingen er nog open liggen. Kortom de sterktes en werkpunten op dit gebied. Geef weer hoe je de komende zes jaar wil werken op basis van deze sterktes, uitdagingen en werkpunten. Hoe krijgt dit een vertaling in strategische doelstellingen, acties en een beleid rond kindvriendelijkheid?

¹ *Kindbeeld: hoe kijk jij naar kinderen en jongeren? | Kenniscentrum Kinderrechten (keki.be)*

CRITERIUM 3: Participatie van kinderen en jongeren staat centraal

Wat verstaat de jury onder 'participatie van kinderen en jongeren staat centraal'?

De stad of gemeente toont aan dat de participatie van kinderen en jongeren centraal staat in de opmaak, de uitvoering en de evaluatie van de lokale strategie kindvriendelijkheid. Een kindvriendelijk beleid vertrekt vanuit de visie dat kinderen en jongeren volwaardige deelnemers zijn aan de samenleving. Een kindvriendelijk beleid krijgt slechts vorm wanneer kinderen en jongeren volwaardig partner zijn in de opmaak en uitvoering ervan. Kinderen en jongeren moeten daarom ook hun inzichten kunnen en mogen geven over minder evidente domeinen als welzijn of sociaal beleid, bijvoorbeeld. Beleidsmakers moeten vervolgens met die inzichten aan de slag gaan.

Welke deelcriteria van participatie van kinderen en jongeren dien je aan te tonen?

3.1. Toon aan dat er ruimte is voor participatie van kinderen en jongeren doorheen heel het proces naar de lokale strategie kindvriendelijkheid (opstart, analyse, keuzes, uitvoering, evaluatie).

Niet enkel participatie opgezet voor het traject naar de strategie kindvriendelijkheid, maar ook structurele (formele en informele) participatie van kinderen en jongeren krijgt een plek.

3.2. Hoe werd een diverse groep kinderen en jongeren betrokken bij het proces? Beschrijf de keuzes die hierbij gemaakt worden. Er wordt minimaal rekening gehouden met leeftijd, geslacht, onderwijs, geografische spreiding en maatschappelijke kwetsbaarheid.

In een kindvriendelijke gemeente heeft het lokaal beleid aandacht voor alle kinderen en jongeren die in de gemeente wonen, in al hun diversiteit. Wanneer het lokaal bestuur in gesprek gaat met kinderen en jongeren, gebeurt dat in een Kindvriendelijke Stad of Gemeente dus met alle kinderen en jongeren.

Dit criterium is gekoppeld aan criterium 2.1. Wanneer uit analyse blijkt dat de jonge bevolking in de gemeente op een bepaalde manier is samengesteld, moet die samenstelling gereflecteerd worden in het profiel van de kinderen en jongeren die participeren aan en betrokken worden bij de opmaak van een strategie kindvriendelijkheid.

3.3. Geef één of meerdere voorbeelden van hoe je participatiemethodieken hebt getoetst aan een bepaalde doelgroep vanuit de 9 voorwaarden voor ethische, effectieve en betekenisvolle participatie van kinderen en jongeren zoals omschreven door de Verenigde Naties.

In 2009 verscheen er een algemene commentaar door het VN-comité dat verdere toelichting geeft bij de interpretatie van artikel 12 (het recht van het kind om de eigen mening te kennen te geven en het recht op het feit dat met deze mening

rekening wordt gehouden in elke aangelegenheid of procedure die het kind betreft). Hierin wordt aangegeven dat participatie een proces is en dat er waakzaamheid moet zijn voor symbolische of schijnparticipatie. Bovendien schetsen de VN 9 basisvoorwaarden² voor de ethische, effectieve en betekenisvolle implementatie van artikel 12. De voorwaarden kan je lezen op... Aan de hand van één of meerdere voorbeelden wil de jury zicht krijgen op hoe het lokaal bestuur haar methodieken afstemt op kinderen en jongeren, rekening houdend met deze principes.

3.4. Toon aan dat er aandacht is voor terugkoppeling van de resultaten van de participatie naar wie participeerde.

Hoe wordt er over de resultaten van de participatie gecommuniceerd, naar wie (en naar wie niet), op welk moment en waarom?

3.5. Toon aan dat tijd en middelen voor een permanente dialoog met kinderen, jongeren gegarandeerd zijn in het meerjarenplan of in een apart officieel plandocument dat door de gemeenteraad goedgekeurd is.

In een Kindvriendelijke Stad of Gemeente eindigt de dialoog met kinderen en jongeren niet bij de beleidsvoorbereiding maar is participatie een permanent proces. Dit vergt inzet van middelen en personeel. In het portfolio wordt aangetoond dat het bestuur zich engageert dit budget en personeel toe te wijzen.

3.6. Benoem de sterktes, de uitdagingen en de werkpunten die voor jouw stad of gemeente voorliggen op vlak van dit criterium.

Geef aan hoe de gemeente/stad met deze informatie aan de slag gaat.

Gedurende het ganse proces heeft u een inzicht gekregen in de participatie van kinderen en jongeren aan het beleidsproces. Benoem waarin jullie als stad of gemeente goed zijn, welke uitdagingen er nog open liggen. Kortom de sterktes en werkpunten op dit gebied. Geef weer hoe je de komende zes jaar wil werken op basis van deze sterktes, uitdagingen en werkpunten. Hoe krijgt dit een vertaling in strategische doelstellingen, acties en een beleid rond kindvriendelijkheid?

² https://ncrk-cnde.be/IMG/pdf/pedagogische_kit-2.pdf (pag 7)

CRITERIUM 4: Interactie met andere belanghebbenden

Wat verstaat de jury onder "interactie met andere belanghebbenden"?

In elke stad en gemeente zijn actoren die dagdagelijks, vrijwillig of professioneel, op verschillende levensdomeinen, met en voor kinderen en jongeren werken. Kinderen en jongeren zijn in de eerste plaats zelf ervaringsdeskundig als het gaat over hun leefwereld, over wat ze wel of niet nodig hebben, hoe ze iets beleven enzovoort. Maar om als gemeente een zo volledig mogelijk beeld te hebben en om een strategie kindvriendelijkheid te doen slagen, is betrokkenheid van diverse actoren bij de strategie een must. De stad of gemeente toont aan dat ze in interactie gaat met andere belanghebbenden, bv. ouders, scholen, OCMW, kinderopvang, ondernemingen, lokale middenstand en gezondheidszorg.

Welke deelcriteria van interactie met andere belanghebbenden dien je aan te tonen?

4.1 Toon aan hoe en welke andere belanghebbenden betrokken worden doorheen heel het proces (opstart, analyse, keuzes, uitvoering, evaluatie).

Welke doelgroepen heb je betrokken binnen verschillende onderdelen van het proces? Op welke manier werden de verschillende actoren betrokken? Zijn er bewuste keuzes gemaakt om bepaalde belanghebbenden meer of minder te betrekken op verschillende momenten?

4.2 Toon aan dat er aandacht is voor terugkoppeling van de resultaten van de interactie naar de belanghebbenden die betrokken werden.

Hoe wordt er naar wie (en naar wie niet) gecommuniceerd over de resultaten van participatie, op welk moment, en waarom?

4.3 Toon aan dat tijd en middelen voor een permanente dialoog met andere belanghebbenden gegarandeerd zijn in het meerjarenplan of een apart officieel plandocument dat door de gemeenteraad goedgekeurd is.

In een Kindvriendelijke Stad of Gemeente eindigt de interactie met andere belanghebbenden niet bij de beleidsvoorbereiding maar is participatie een permanent proces. Op die manier tracht een lokaal bestuur de signalen te capteren en vinger aan de pols te houden bij hoe kindvriendelijkheid leeft in de stad of gemeente. Dit vergt inzet van middelen en personeel. In het portfolio wordt aangetoond dat het bestuur zich engageert dit budget en personeel toe te wijzen.

4.4 Hoe ga je om met conflicterende belangen van kinderen, jongeren, andere inwoners en belanghebbenden?

'Kindvriendelijk is mensvriendelijk'. En toch zullen in sommige situaties de belangen van kinderen en jongeren niet aansluiten bij de belangen van anderen. Ook de groep kinderen en jongeren zelf is geen homogene groep. Belangen binnen deze groep

kunnen ook in conflict staan. Wat is de visie van de gemeente hierop? Hoe wordt de realisatie van de kinderrechten gezien in relatie tot de rechten van andere bewoners? Hoe gaat men om met deze spanningsvelden? Welke overwegingen maakt de stad of gemeente hierin?

4.5 Benoem de sterktes, de uitdagingen en de werkpunten die voor jouw stad of gemeente voorliggen op vlak van dit criterium
Geef aan hoe de gemeente/stad met deze informatie aan de slag gaat.

Gedurende het ganse proces heb je een inzicht gekregen in de interactie met andere belanghebbenden binnen het beleidsproces. Benoem waarin jullie als stad of gemeente goed zijn, welke uitdagingen er nog open liggen. Kortom de sterktes en werkpunten op dit gebied. Geef weer hoe je de komende zes jaar wil werken op basis van deze sterktes, uitdagingen en werkpunten. Hoe krijgt dit een vertaling in strategische doelstellingen, acties en een beleid rond kindvriendelijkheid?

CRITERIUM 5: Strategisch beleid tot op actieniveau

Wat verstaat de jury onder "strategisch beleid tot op actieniveau"?

Een stad of gemeente die het label Kindvriendelijke Steden & Gemeenten wil halen, toont aan dat ze een lokale strategie kindvriendelijkheid heeft.

Het procesmatige karakter van kindvriendelijkheid is uiteraard belangrijk. Lokale besturen, diensten, organisaties en burgers engageren zich om te werken aan kindvriendelijkheid, leggen trajecten af om hun staat van kindvriendelijkheid vast te stellen en af te spreken waar ze samen naar toe willen. Maar uiteindelijk moet ook concrete impact op kinderen en jongeren aangetoond worden. Hier omschrijf je de engagementen op strategisch en organisatorisch niveau. Deze engagementen worden uitgewerkt tot op actieniveau.

Welke deelcriteria van strategisch beleid tot op actieniveau dien je aan te tonen?

- 5.1. Toon aan dat de lokale strategie kindvriendelijkheid bijdraagt aan de realisatie van de onder criterium 1 beschreven visie op kindvriendelijkheid.**
De uitgewerkte visie op kindvriendelijkheid vormt de basis waarmee alle gemeentelijke diensten (in de toekomst) aan de slag gaan bij de uitwerking van beleid. De link tussen visie en beleid moet blijken uit het portfolio.
- 5.2. Toon aan dat de analyse uit voorgaande criteria vertaald is in een langetermijnstrategie en dat deze verankerd is in het meerjarenplan of een ander officieel plandocument dat door de gemeenteraad goedgekeurd is.**
De indiener toont aan hoe de gemeente met de analyse aan de slag gaat om kindvriendelijkheid in te bedden, te realiseren. Hoe is de strategie ingebed in het gemeentelijk beleid op korte, middellange en lange termijn?
- 5.3. Toon aan dat aan deze strategie mandaten en budgetten gekoppeld zijn. Toon aan dat daarbij beleidsdomeinoverschrijdend gewerkt wordt.**
Verduidelijk wie de strategie opvolgt en uitvoert, en hoe de strategie een gedeeld eigenaarschap kent in verschillende diensten, geformaliseerd met verschillende mandaten. Dit zowel op inhoudelijk en financieel vlak als op vlak van wie verantwoordelijkheden draagt binnen de strategie kindvriendelijkheid. Ook samenwerkingen met partners waarvoor budgetten vrijgemaakt worden in de strategie kindvriendelijkheid, kunnen hier opgenomen worden.
- 5.4. Geef twee acties weer die gepland werden als gevolg van hoger beschreven strategie, inclusief een budgettair en personeelsluit.**
Omschrijf twee acties die illustreren dat ze een duidelijk gevolg zijn van de strategie. Breng daarbij in kaart welke budgetten en welk personeel ingezet worden.
- 5.5. Toon aan dat er een plan is om te communiceren over de strategie kindvriendelijkheid; binnen het lokaalbestuur (politiek en ambtelijk), buiten het**

stads- of gemeentebestuur (naar het middenveld, naar de inwoners) en naar kinderen en jongeren.

Welke communicatiestrategie heeft de stad of gemeente voor haar strategie kindvriendelijkheid? Belangrijk hierbij is ook dat je een onderscheid maakt tussen de verschillende doelgroepen. Indien er al concrete acties aan gekoppeld zijn, kan je deze weergeven.

5.6. Benoem de sterktes, de uitdagingen en de werkpunten die voor jouw stad of gemeente voorliggen op vlak van dit criterium.

Geef aan hoe de gemeente/stad met deze informatie aan de slag gaat.

Gedurende het ganse proces heb je een inzicht gekregen in het strategisch denken tot op actieniveau. Benoem waarin jullie als stad of gemeente goed zijn, welke uitdagingen er nog open liggen. Kortom de sterktes en werkpunten op dit gebied. Geef weer hoe je de komende zes jaar wil werken op basis van deze sterktes, uitdagingen en werkpunten. Hoe neem je dit mee in een leertraject gedurende de volgende zes jaar?

Tot slot

De jury verwacht enkele formele garanties. Bij het opmaken van het portfolio, dient u in uw planning rekening te houden met deze formele vereisten. We lijsten ze daarom nog op.

- Moet worden opgenomen in een collegebesluit:
 - Mandaat voor de opvolging en uitvoering van de strategie kindvriendelijkheid;
 - Toegewezen budget voor de strategie kindvriendelijkheid;
 - Plaats in de beleidsplanning van de strategie kindvriendelijkheid;
 - De lokale visie op kindvriendelijkheid.
- Moet gegarandeerd zijn in het meerjarenplan of een ander apart officieel plandocument dat door de gemeenteraad goedgekeurd is:
 - Tijd en middelen voor een voortdurende dialoog met kinderen en jongeren;
 - Tijd en middelen voor een voortdurende dialoog met andere belanghebbenden;
 - Langetermijnstrategie kindvriendelijkheid, inclusief mandaat en budgetten.

Een Kindvriendelijke Stad of Gemeente verbindt zich er toe de rechten van het kind te realiseren in alle beleidsdomeinen.

Voor vragen over Kindvriendelijke Steden en Gemeenten kan je terecht bij Imke Pichal, Bataljong, 03 740 76 44.

Of je gebruikt het contactformulier op www.kindvriendelijkestedenengemeenten.be.